

Toon Hermans Huis Amersfoort

Impressie van het mini-symposium 'Als het einde komt'

gehouden op dinsdagavond 27 oktober 2015 in het Toon Hermans Huis Amersfoort

Het Toon Hermans Huis Amersfoort (THHA) - inloophuis en psychosociaal centrum voor allen die met kanker te maken hebben - is open over kanker en alle aspecten die daarmee samenhangen. Ditmaal is ervoor gekozen een mini-symposium te organiseren waar open kon worden gesproken over het naderende levenseinde en welke vragen dat met zich mee kan brengen.

Drie gastsprekers hebben elk vanuit hun eigen expertise dit voor velen vaak beladen onderwerp benaderd. Karel Bos als huisarts, Marjan Haagsma van de NVVE en Leonie Vogels van Viemore. Karen Rutgers, zorgcoördinator van het THHA, heeft de avond op voortreffelijke wijze geleid.

Voor dit mini-symposium was de belangstelling groot (foto).

De vele bezoekers zijn warm en gastvrij onthaald in het THHA en de grote zaal voldeed nog maar net om iedereen te kunnen herbergen.

De gastsprekers hebben veel verheldering gebracht met hun boeiende presentaties. En vooral ook hun uitnodiging tot actief meedenken en onderling uitwisselen hebben veel inzichten, vragen en inbreng losgemaakt.

Huisarts **Karel Bos** heeft zijn visie gegeven op de rol van de huisarts bij palliatieve sedatie en bij euthanasie. Bijvoorbeeld dat de huisarts er meestal voor kan zorgen dat er niet geleden hoeft te worden. Hij benadrukte het grote belang van goed luisteren én van goede voorlichting aan patiënt en familie. Maar óók van de eigen verantwoordelijkheid die de patiënt mag nemen om zijn wensen aan de huisarts kenbaar te maken.

Na afloop van zijn presentatie heeft Karel Bos de vele vragen van de toehoorders op zorgvuldige wijze heel duidelijk beantwoord.

Marjan Haagsma, als vrijwilliger werkzaam bij de NVVE, heeft met haar presentatie uiteengezet wat deze Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde aan ondersteuning kan betekenen. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is: Welke keuze wilt u zelf maken om uw leven vrijwillig te beëindigen?

Bij de NVVE kan men dan terecht voor ondersteuning bij vragen op het gebied van euthanasie, palliatieve sedatie, versterven of stoppen met of zelfs niet starten van een behandeling.

Tevens geeft de NVVE voorlichting over juridische consequenties. Bovendien kan men bij de NVVE diverse vormen van wilsverklaringen laten opstellen.

Leonie Vogels heeft **Viemore** (vie = leven – more = meer) opgezet om mensen coaching te kunnen bieden bij vragen over het levenseinde. In haar praktijk als psycholoog en trainer/coach binnen de gezondheidszorg heeft zij ervaren dat men het meestal erg oncomfortabel vindt over de dood te spreken. Of over het leven vlak voor de dood. Ondersteuning hierbij kan zeer behulpzaam zijn. Onder andere om bepaalde wensen rond het sterven helder te krijgen.

Zij licht toe dat er verschillende stijlen zijn om naar de dood te kijken: proactief, onbevangen, sociaal, vertrouwend en rationeel. Verschil in stijl kan in de onderlinge communicatie soms tot frictie leiden. Het is daarom aan te bevelen je te verdiepen in je eigen stijl als je in gesprek gaat over het levenseinde. Meer hierover is te vinden bij stichting STEM (Sterven op je Eigen Manier).

Als een van de allerbelangrijkste mogelijkheden om met iemand in gesprek te kunnen komen reikt Leonie Vogels aan: het stellen van vragen. Een lange lijst van mogelijke vragen heeft zij aan de toehoorders uitgedeeld. En ook zij benadrukt het grote belang van luisteren naar degene om wie het gaat.

Voor belangstellenden is een uitvoerig verslag van de bijeenkomst aan te vragen bij het secretariaat van het THHA: info@thha.nl.

Toon Hermans Huis Amersfoort

Karen Rutgers sluit hierna de avond af met een hartelijk dankwoord aan de gastsprekers en allen die dit mini symposium mogelijk hebben gemaakt. Daarna is er nog een heel geanimeerd samenzijn met een drankje en een hapje.

Voor belangstellenden is een uitvoerig verslag van de bijeenkomst aan te vragen bij het secretariaat van het THHA: info@thha.nl .